

לקט ידיעות – דצמבר 2018

מנהלת התכנית: אליס (מילי) עזייד פנינה שרביט ברוך

רכזת התכנית: עזייד ליאור צור

צוות המחקר: שחף אסולין, קרן גוטמן, אחינעם הראל וזהר שדמון

♦ ידיעות מתוך ישראל

♦ ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל

♦ ידיעות בינלאומיות

ידיעות מתוך ישראל

חקיקה

חוק המאבק בטרור (תיקון מס' 4), התשע"ט-2019 - ביטול האפשרות לשחרור על-תנאי מנשיאת יתרת מאסר (קיצור שליש) למבצעי מעשי טרור
החוק התקבל ב-25 בדצמבר. החוק; הודעת הכנסת.

חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (הוראת שעה) (תיקון מס' 4), התשע"ט-2018 - הארכת תוקפו של האיסור הפלילי על הוצאת כספי מסתנן מישראל לשנתיים נוספות
החוק התקבל ב-10 בדצמבר. החוק; הודעת הכנסת.

חוק העונשין (תיקון מס' 135), התשע"ט-2018 - קביעת עונש מאסר של עד עשר שנים על גניבת נשק
החוק התקבל ב-10 בדצמבר. [החוק](#); [הודעת הכנסת](#).

חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים (הוראת שעה) (תיקון), התשע"ט-2018 - קובע כהוראה קבועה שמערך הסייבר הלאומי יהיה הגוף המנחה המקצועי לעניין אבטחת מערכות ממוחשבות חיוניות
החוק התקבל ב-24 בדצמבר. [החוק](#); [הודעת הכנסת](#).

פסיקה

בית המשפט העליון הורה לרשות האוכלוסין וההגירה לתת היתר שהייה זמני לעותר שמתגורר במזרח ירושלים מאז היה ילד, ואשר אשתו וילדיו מתגוררים כדין במזרח ירושלים, וקבע כי בנסיבות המקרה הרשות חרגה ממתחם הסבירות כאשר לא נתנה את המשקל המכריע לזיקתו של העותר למזרח ירושלים
פסק הדין ניתן ב-9 בדצמבר. [ע"מ 4119/15 נאסף חוסין חמדאן אלקנבר נ' רשות האוכלוסין וההגירה – משרד הפנים](#).

בג"ץ דחה עתירה לביטול צו הריסה שהוצא ביחס לשתי קומות (מתוך שלוש) בבית המגורים שבו התגורר מבצע הפיגוע באזור התעשייה ברקן באוקטובר 2018, אשר בהן מתגוררים בני משפחתו
פסק הדין ניתן ב-6 בדצמבר. [בג"ץ 7961/18 וליד נעאלווה נ' המפקד הצבאי לאיזור הגשת המערבית](#).

בג"ץ דחה עתירה כנגד הריסת ביתו של המפגע המואשם ברצח החייל רונן לוברסקי ע"י השלכת בלוק על ראשו, בו מתגוררים בני משפחתו ובני משפחה נוספת (בשכירות)
פסק הדין ניתן ב-2 בדצמבר. [בג"ץ 6905/18 לטיפה נאג'י נ' המפקד הצבאי לאיזור הגדת המערבית](#).

בג"ץ דחה עתירה לביטול הגבלה שהטיל המפקד הצבאי על מעבר בגרם מדרגות בחברון (מרחוב השוהדא אל בית הספר קורדובה ולשכונת תל רומיידה), שמאריכה את דרכו של העותר לביתו בשכונת תל רומיידה באופן משמעותי
פסק הדין ניתן ב-2 בדצמבר. [בג"ץ 3043/18 עיסא עמר נ' מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון](#).

בית המשפט המחוזי דחה את תביעת עזאלדין אבו-אלעיש לפיצויים מהמדינה בגין הריגתן של שלוש בנותיו ואחייניתו ופציעתם של בני משפחה נוספים מירי פגזים של צה"ל על ביתם בג'בליה שבעזה במהלך עופרת יצוקה ב-2009, בהיות הירי בגדר "פעולה מלחמתית" שהמדינה אינה נושאת באחריות בנוזקין בגינה

פסק הדין ניתן ב-27 בנובמבר. [ת"א \(ב"ש\) 40777-12-10 אבו אלעיש נ' מדינת ישראל](#).

ביהמ"ש המחוזי קבע כי צעירים פלסטינים ישלמו פיצוי נזיקי לתלמיד ישיבה שתקפו בירושלים בשל היותו יהודי

פסק הדין ניתן ב-9 בדצמבר. [ת"א \(י-ם\) 19833-09-15 פלוני נ' אחמד מונה](#).

בית המשפט המחוזי דחה עתירה לחשיפת הדוח המלא של ועדת שמגר שעסקה בקביעת עקרונות לניהול משא ומתן לפדיון שבויים, חטופים ונעדרים

פסק הדין ניתן ב-11 בדצמבר. [עת"מ \(ת"א\) 19336-08-16 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' משרד הביטחון](#).

עדכונים נוספים

חוות דעת משלימה של היועץ המשפטי לממשלה בעניין שימוש בסעיף 5 לצו בדבר רכוש ממשלתי (יהודה והשומרון) (מס' 59), התשכ"ז-1967 (סעיף "תקנת השוק") לצורך הסדרת בנייה בלתי חוקית בהתנחלויות

חוות הדעת ניתנה ב-13 בדצמבר. [חוות הדעת](#); [סיכום דיון היועץ המשפטי לממשלה מ-2016 בנושא](#).

ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל

דוח תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי בדבר בדיקות מקדמיות לשנת 2018, הכולל עדכון בדבר הבדיקה המקדמית בעניין ההתנהלות בגדה המערבית וברצועת עזה

ב-5 בדצמבר פרסם משרד התובעת של בית הדין הפלילי הבינלאומי את [הדוח](#) השנתי בדבר בדיקות מקדמיות לשנת 2018. הדוח מתאר את הסטטוס של הבדיקות המקדמיות המתנהלות כיום ביחס למדינות: קולומביה, גינאה, עיראק (לגבי פעולות בריטניה בעיראק בשנים 2003-2009), ניגריה, גבון, ונצואלה, אוקראינה (כולל מעורבות רוסיה בנעשה בקרים ובמזרח אוקראינה), הפיליפינים, בנגלדש/מיאנמר, ופלסטין (אשר התקבלה כמדינה חברה בבית הדין). בדיקות אלה מיועדות לגיבוש החלטה על ידי התובעת בדבר קיומו של בסיס סביר לפתיחה בחקירה פלילית. [ליאור צור](#) התייחסה לסטטוס הבדיקה המקדמית ביחס ל"מצב בפלסטין", כעולה מהדוח. בדיקה זו מתנהלת מתחילת שנת 2015 וכוללת בחינה של פשעים לכאורה שבוצעו בשטחי עזה והגדה המערבית, כולל מזרח ירושלים, החל מיוני 2014, על ידי כל הצדדים המעורבים- ישראלים ופלסטינים. הכותבת מסבירה כי הדוח הנוכחי מלמד על מספר התפתחויות בבדיקה זו, ביניהן בדיקה של טענות בדבר ביצוע פשעים נגד האנושות על ידי גורמים ישראלים

בגדה ובחינת האירועים האחרונים בגבול עזה בהקשר "צעדות השיבה". כמו כן, לפי הדוח התקדמה הבדיקה, לפחות ביחס לחלק מהמקרים, אל שלביה האחרונים, במסגרתם נבחנים, בין היתר, קיומם של הליכי חקירה והעמדה לדין במדינה הנבדקת. משרד התובעת מתקרב אפוא לעבר סיום הבדיקה וקבלת החלטה בדבר פתיחה בחקירה- החלטה שעשויה להיות בעלת השלכות ממשיות ביחס לישראל (1 בינואר, [INSS](#)).

דיווח של מתאם האו"ם לתהליך השלום במזרח התיכון, ניקולאי מלדנוב, על יישום החלטת מועצת הביטחון 2334 (2016) הדיווח נמסר ב-18 בדצמבר ([UN](#)).

ביה"ד הכללי של האיחוד האירופי (General Court of the European Union) דחה את תביעת חמאס בעניין הקפאת כספי הארגון ב-14 בדצמבר דחה בית הדין הכללי של האיחוד האירופי את תביעת חמאס נגד החלטות מועצת האיחוד האירופי המשמרות את הקפאת הכספים של הארגון בהיותו ישות המעורבת במעשי טרור. במסגרת אמצעים שהחליטה לנקוט מועצת האיחוד האירופי למטרת מאבק בטרור, יצרה המועצה בשנת 2001 רשימה של ישויות ואנשים שכספיהם יוקפאו, והכלילה בה את הזרוע הצבאית של ארגון החמאס (החל מ-2003 הרשימה כללה את ארגון החמאס בכללותו). חמאס פנה לבית הדין הכללי של האיחוד האירופי בבקשה שיורה על ביטול החלטות שהתקבלו לאורך השנים להשאירו ברשימה. ב-2014 קבע בית הדין הכללי שהחלטות האיחוד בעניין זה היו צריכות להיות מבוססות על קביעות שנבדקו ואושרו בהחלטות של רשויות מדינתיות מוסמכות, ולא על מידע שנלמד מהתקשורת או האינטרנט. בערעור על פסק דין זה, קבע בית הדין האירופי לצדק כי הדבר נכון רק ביחס להכללה ראשונית ברשימה ולא ביחס להצדקת השארת הישות ברשימה, והחזיר את המקרה לבית הדין הכללי. כאמור, בית הדין הכללי החליט לדחות את תביעת חמאס. הוא מצא שמועצת האיחוד האירופי התבססה על החלטה של גורם מוסמך בבריטניה, וכי הדבר עומד בדרישות. כמו כן, בניגוד לטענת חמאס, קבע בית הדין הכללי כי החזקה בשליטה לאחר קיום בחירות, אופיו הפוליטי של ארגון, או השתתפותו בממשלה, לא מהווים עילה להימנעות מיישום האמצעים שאימצה מועצת האיחוד למאבק בטרור, וכי חמאס אינו מדינה ריבונית ולא יכול להסתמך על "עיקרון אי ההתערבות" כדי להביא לביטול החלטות מועצת האיחוד. עוד קבע בין הדין הכללי כי הקפאת הכספים של חמאס מידתית לאור מטרתה להיאבק בטרור המאיים על השלום והביטחון העולמי. מעבר לכך, החלטה להשאיר ישות ברשימה כפופה לביקורת תקופתית (14 בדצמבר, [General Court of the European Union](#)).

יוניפי"ל אישר את קיומן של ארבעת המנהרות בגבול לבנון-ישראל וכי שתיים מהן חוצות את הגבול תוך הפרה של החלטת מועצת הביטחון 1701 הצהרת יוניפי"ל ניתנה ב-17 בדצמבר ([UNIFIL](#) ; 17 בדצמבר, [i24News](#)).

החלטה המגנה את פעולות חמאס, לרבות ירי טילים לתוך ישראל והעמדת אזרחים בסיכון, נפלה בעצרת האו"ם, על אף שרוב המדינות החברות הצביעו בעדה
ההצבעה על ההחלטה התקיימה ב-6 בדצמבר (6 בדצמבר, [UN](#); 6 בדצמבר, [Washington Post](#)).

היועץ המשפטי של הרשות הפלסטינית נבחר לכהן בוועדה המייעצת בדבר מועמדים לשיפוט בית הדין הפלילי הבינלאומי
הבחירות התקיימו ב-5 בדצמבר (12 בדצמבר, [ASP ICC](#); 6 בדצמבר, [Wafa](#)).

ידיעות בינלאומיות

דיני מלחמה

מאבטח לשעבר בחברת "בלקוטר", חברת פרטית לשירותי צבא וביטחון שארה"ב שכרה שירותיה במהלך מלחמת עיראק, הורשע על ידי בית משפט בארה"ב ברצח מדרגה ראשונה בגין השתתפותו בירי והרג אזרחים רבים בעיראק ב-2007
ההחלטה על ההרשעה התקבלה ב-19 בדצמבר (19 בדצמבר, [Guardian](#); 20 בדצמבר, [Lawfare](#)).

מועצת הביטחון של האו"ם אימצה החלטה לשליחת צוות לפיקוח על יישום הסכם הפסקת אש שהושג בין הממשל לבין החותיים בתימן ב-13 בדצמבר ביחס לאזורי לחימה מסוימים
ההחלטה התקבלה ב-21 בדצמבר ([ההחלטה](#); 21 בדצמבר, [UN](#); 27 בדצמבר, [ASIL](#)).

סייבר

מדינות, תאגידים וארגונים הצטרפו להצהרה בדבר עקרונות משותפים בנושא ביטחון סייבר שיזמה צרפת
ההצהרה המוסכמת פורסמה ב-12 בנובמבר ([ההצהרה](#); ראו גם: הסבר על ההצהרה ומשמעויותיה: [אליסון פיטרס](#), 18 בדצמבר, [Lawfare](#); וכן דיווח הכולל התייחסות לגורמים שהצטרפו ושלא הצטרפו להצהרה: 12 בנובמבר, [Axios](#)).

התפתחויות מדיניות

בית הדין לצדק של האיחוד האירופי קיבל את בקשת הנציבות האירופית לסעד זמני והורה לפולין להשעות מיידית את יישום החקיקה בדבר הנמכת גיל הפרישה של שופטי בית המשפט העליון (עד למתן פסק דין בהליך שפתחה הנציבות בנושא)
צו בית הדין ניתן ב-17 בדצמבר ([הודעת בית הדין](#); 22 בדצמבר, [ASIL](#)).

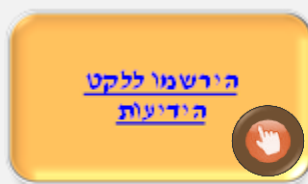
ענייני הגירה

מנהיגים ונציגי 164 מדינות אימצו את ההסכם הגלובלי בדבר הגירה (Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration) - ההסכם אינו מחייב משפטית אך יוצר מסגרת מנחה לשיתוף פעולה גלובלי בנושא הכוללת התחייבויות של מדינות ההסכם אומץ ב-10 בדצמבר (ההסכם) ; 10 בדצמבר, UN ; 11 בדצמבר, ASIL. ראו גם על אישור ההסכם על ידי עצרת האו"ם (ישראל וארה"ב בין חמש המדינות שהצביעו נגד) : 19 בדצמבר, UN).

נשק

מזכיר המדינה האמריקאי מייק פומפאו הכריז כי ארה"ב מצאה שרוסיה מפרה מהותית את ההסכם בדבר פירוק נשק גרעיני לטווח בינוני, וכי ארה"ב תשהה את מחויבויותיה מכוח ההסכם בתוך 60 ימים, אם רוסיה לא תחזור לציות מלא ההכרזה ניתנה ב-4 בדצמבר (US DOS) ; ראו הסבר על ההכרזה ומשמעויותיה עבור עתיד ההסכם : סקוט אנדרסון, 13 בדצמבר, Lawfare).

לקט הידיעות "משפט וביטחון לאומי" מתפרסם אחת לחודש. צפו בלקטי הידיעות הקודמים.

*אם נתקלתם בבעיה בהרשמה, ניתן להירשם על ידי שליחת שם מלא וכתובת דוא"ל ל- liorz@inss.org.il

ניתן למצוא אותנו ב :

© 2017 כל הזכויות שמורות

התכנית למשפט וביטחון לאומי, INSS